

КУМЕДА Тетяна,

кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ

ЛІДЕРСТВО У ПУБЛІЧНОМУ ПРОСТОРІ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЄКТ

У сучасних умовах функціонування суспільства дедалі більше акцентується увага на персоніфікованій відповідальності публічних службовців. Провідна роль у процесі реформування публічного простору належить урядовцям нової генерації, талановитим, обдарованим посадовцям, які володіють інноваційними персонально-технологіями, уміють врегулювати соціальні та управлінські конфлікти, успішно реалізують свій комунікативний потенціал, можуть формувати лідерів з кола своїх підлеглих. Саме від цих суб'єктів владних повноважень залежать ефективність, легітимність, авторитет, соціальна сила, висока моральність влади та конструктивна дієвість управлінських рішень.

Лідерство – це універсальний за своєю природою феномен суспільного буття. Воно існує всюди - у великих і малих організаціях, в бізнесі і в релігії, в компаніях і університетах, в неформальних організаціях, у вуличних “згряях” і масових демонстраціях, і властиве будь-якій сфері людської діяльності, для існування якої потрібне виділення керівників і підлеглих, лідерів і послідовників. Сучасна система публічного управління потребує управлінця нового типу, який буде здатний керувати з високим рівнем професіоналізму, з властивими компетенціями лідера, з новою якістю мислення та новим набором знань, з високим рівнем відповідальності за результати своєї діяльності.

Суб'єктом лідерства є лідер як особистість, яка має цінний для групи потенціал, ініціює взаємодію членів групи, впливає на згуртування колективу. Лідером є член групи, за яким вона визнає перевагу в статусі і надає право приймати рішення в значущих для неї ситуаціях; людина, здатна виконувати центральну роль в

організації спільної діяльності і регулювання взаємостосунків у групі; людина, яка завдяки своїм особистісним якостям має переважний вплив на членів групи. Також лідер – це член групи, який виявляється під час взаємодії її членів чи організовує їх навколо себе, коли його норми та ціннісні орієнтації узгоджені з груповими і сприяють організації й управлінню цією групою в ході досягнення групових цілей.

Ефективне лідерство у будь-якій сфері діяльності можливе за умови, що лідер не тільки відповідатиме певним вимогам, а й дотримуватиметься основних принципів лідерства: довіра, рішення завдань та раціональне використання співробітників, соратників та ресурсів, створення мотивації та подання правильного прикладу ведення справ [1]. «Соратники, послідовники – є одним з найважливіших ресурсів будь-якого лідера» [2, с. 275], без підтримки він просто не досягне бажаного результату.

Звідси впливає ще одна характеристика лідерства у державному управлінні - його легальність та легітимність. Ідеальна модель, за якої здійснення державного управління лідером є найбільш демократичним, це коли його легітимність ґрунтується на легальності та навпаки. При цьому, зрозуміло, парадокс цієї теорії полягає в тому, що в історії бувають ситуації, коли виникає гострий напружений конфлікт між легітимністю влади та легальністю влади (між тим, що визнається як правильне більшістю населення і тим, що формально відповідає букві закону). У даному випадку лідер відповідає або одному, або іншому феномену. Таким чином, можна констатувати, що домінуючим критерієм вираження суті феномену лідера є прагнення до влади [3, с. 138].

Отже, лідер-управлінець має професійно служити на благо держави, суспільства, народу, громади, саме він несе відповідальність за досягнення стратегічних цілей. Лідерство спонукає службовців до постійного розвитку інтелектуальних здібностей, творчого і стратегічного мислення, сильної волі, управлінської сміливості, що дозволяють їм працювати в умовах сучасних ризиків та невизначеності.

Список літератури:

1. Розвиток лідерства на державній службі як умова належного врядування.
URL:http://academy.gov.ua/doc/komentinter_prezident/2014/koment_iner_prezident_2014_07_03.pdf
2. Розвиток лідерства / Бізо Л., Ібрагімова І., Кікоть О., Барань Є., Федорів Т.; за заг. ред. І. Ібрагімової. Київ. 2012. 400 с.
3. Головатий М.Ф. Політична психологія. Підруч. для вищих навчальних закладів. К.: МАУП, 2006. 397 с.